

Kapittel 8: Hva kan unndragelse av skatt gjøre med velferden?

Kapittel 8 handler om mulige konsekvenser for samfunnet hvis mange velger å jobbe svart.

Kapittelet starter med en interaktiv oppgave hvor elevene skal ta stilling til hvor mye de kunne tenkt seg å unndra i skatt. De påfølgende eksemplene tar utgangspunkt i elevenes samlede svar og viser hva som kunne skjedd om alle i Norge hadde tenkt som dem.

Lysbilde 43

Forutsetninger for neste spørsmål

Her er forutsetningene for spørsmålet som sendes ut til elevene på neste lysbilde:

- Elevene har en medianinntekt på ca. 600 000 kroner i året
- Da blir skatten litt under 150 000 kroner
- Ville elevene jobbet svart hvis de fikk muligheten?
- Gå til neste lysbilde for å sende ut spørsmålet

Lysbilde 44

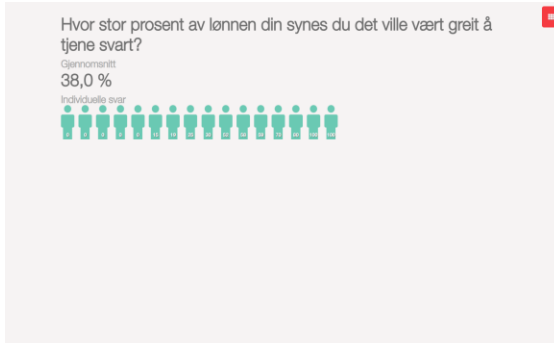
Interaktivt spørsmål: Hvor stor prosent av lønnen din synes du det ville vært greit å tjene svart?

Nå skal vi sende ut et nytt spørsmål:

Hvor stor prosent av lønnen din synes du det ville vært greit å tjene svart?

- Send ut spørsmålet, trykk på «**Start oppgave**»
- Be elevene om å svare på spørsmålet på mobil eller PC
- Klikk pil til høyre for å se neste lysbilde for å se hva elevene har svart

Kapittel 8: Hva kan unndragelse av skatt gjøre med velferden?

Lysbilde 45

Lysbilde 46

Lysbilde 47

Elevenes svar: Hvor stor prosent av lønnen din synes du det ville vært greit å tjene svart?

- Gå gjennom hva elevene har svart
- Poengter gjennomsnittet i klassen Dette brukes som grunnlag i de neste lysbildene
- Gå til neste lysbilde for å se den samlede summen som klassen ville unndratt og hvor stor summen ville blitt om alle i Norge unndro det samme

Hvor mye ville klassen/Norge unndratt i skatt?

Når du åpner lysbildet begynner telleverket:

- Det første tallet som kommer opp viser summen klassen ville unndratt
- Klikk pil til høyre for å starte neste telleverk
- Dette tallet viser summen som ville forsvunnet fra statsbudsjettet, hvis alle i Norge unndro like mye som gjennomsnittet i denne klassen

Hva kan denne skatteunndragelsen føre til?

Politikerne må prioritere hva de skal kutte av utgifter.

- Hva om hele beløpet tas fra videregående skole?
- Det koster i gjennomsnitt 200 000 kroner i året for en skoleplass i vgs.
- Det går ca. 190 000 elever på vgs.
- Det neste lysbildet viser hvor mange skoleplasser i vgs. det utgjør, hvis alle i Norge unndro like mye som denne klassen

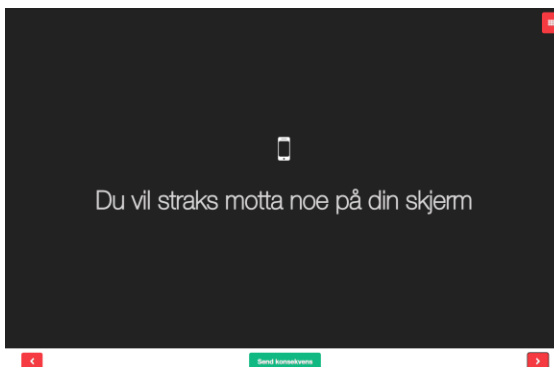
Kapittel 8: Hva kan unndragelse av skatt gjøre med velferden?

Lysbilde 48

Lysbilde 49

Lysbilde 50

Hvor mange skoleplasser utgjør det unndratte beløpet?

- Det første tallet viser det unndratte beløpet
- Det andre tallet viser hva dette utgjør i antall skoleplasser

Her kan det reflekteres over:

- Hvem skal betale for skoleplassen da?
- Foreldrene dine?
- Studielån?
- Har du råd til å gå på skole?

Er det nok å kutte i skoleplasser?

Politikerne ville nok ikke kuttet alt fra skole, men fordelt kuttet på flere områder.

Det ville kanskje ført til:

- innføring av skolepenger
- større egenandel for lege og sykehus
- dyrere kollektivtransport
- færre idrettsanlegg

På neste lysbilde sendes det ut flere mulige konsekvenser.

Interaktivt: Mulige konsekvenser av kutt sendes ut

- Trykk på knappen "**Send konsekvenser**"
- Få noen elever til å lese opp de konsekvensene de har fått på sine telefoner eller PC